

Att.: Jens Demant Bernth, jens.bernth@wsp.com

Afgørelse efter miljøvurderingsloven i forbindelse med ansøgning om råstofindvinding på matr.nr. 1b Klitgård, Sundby og matr.nr. 2a og 12a Fårtoft By, Sundby

Region Nordjylland har behandlet jeres ansøgning efter miljøvurderingsloven i forbindelse med ansøgning om erhvervsmæssig indvinding af moler på et ca. 13 ha stort areal på matr.nr. 1b Klitgård, Sundby og matr.nr. 2a og 12a Fårtoft By, Sundby i Morsø Kommune.

Screening efter miljøvurderingsloven

Ifølge miljøvurderingslovens¹ § 15 skal der udarbejdes en miljøvurdering af projektets indvirkning på miljøet, hvis projektet på grund af dets art, dimensioner eller placering kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet.

Det ansøgte projekt er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, pkt. 2a 'Råstofindvinding fra åbne brud og tørvegravning'.

Region Nordjylland har derfor udført en screening efter miljøvurderingslovens § 21 for at vurdere, om projektet på grund af art, dimensioner eller placering er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse.

Historik

Damolin A/S (nu Imerys A/S) søgte den 2. marts 2009 om tilladelse til molerindvinding på matr.nr. 1a, 1b og 12a Klitgård, Sundby og matr.nr. 2a Fårtoft i Morsø Kommune. Det ansøgte areal var

¹ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

beliggende indenfor graveområdet Stærhøj i Region Nordjyllands Råstofplan 2012. En del af arealet er omfattet af anmeldte rettigheder jf. råstofloven².

Region Nordjylland udarbejdede i oktober 2015 en VVM-redegørelse, samt et udkast til råstoftilladelse, som blev godkendt af Regionsrådet i september 2016, under forudsætning af, at Morsø Kommune kunne meddele dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3. I september 2017 meddelte Morsø Kommune dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til bortgrave det § 3 beskyttede overdrev, som var placeret midt i projektarealet. Afgørelsen blev påklaget, og Miljø- og Fødevareklagenævnet ændrede i januar 2019 dispensationen til et afslag. Ansøger valgte i februar 2019 at udtage det nordlige gravefelt af ansøgningen om tilladelse til råstofindvinding.

Region Nordjylland udarbejdede efterfølgende et revideret udkast til råstoftilladelse. Regionsrådet besluttede i december 2019 at tilladelsen til indvinding af råstoffer skulle ændres til et afslag. Den 24. april 2020 meddelte Region Nordjylland afslag på ansøgningen om tilladelse til indvinding af moler ved Stærhøj.

Afgørelsen om afslag på påklaget af ansøger, og i april 2023 ophævede og hjemviste Miljø- og Fødevareklagenævnet regionens afgørelse til fornyet behandling.

Ansøger oplyste i mail af den 20. februar 2024, at de ønsker sagen genbehandlet og at de ikke har ændringer til det ansøgte projekt. Projektet der er genbehandlet med denne afgørelse, svarer derfor til den projektilpassede ansøgning af 2. marts 2009.

Afgørelse

Region Nordjylland har på baggrund af det foreliggende materiale vurderet, at det ansøgte projekt kan forventes at give anledning til en væsentlig påvirkning af miljøet på følgende parametre:

Støj

Region Nordjylland kan, på baggrund af afstanden til nærmeste naboejendomme, ikke udelukke, at projektet vil overskride Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj i forbindelse med indvinding og transport af moler, jf. punkt 5 i screeningen.

Trafik

Det indvundne moler skal transporteres til forarbejdning på Skarrehage Molerværk på Nordmors. Transporten af moler fra projektarealet til molerværket, vil i forskellig grad alt efter transportrute, foregå på smalle veje og igennem mindre landsbyer. Den øgede trafikale belastning kan medføre forskellige gener, herunder øget støjbelastning, øget risiko for ulykker og gener for brugerne af de smalle veje i området, jf. punkt 2 i screeningen.

Grundvand og overfladevand

I forbindelse med projektet anvendes det støvhæmmende middel calciumklorid, som udvaskes til grundvandet. Da det ikke er oplyst, hvor store mængde calciumklorid der tilføres til området, kan Region Nordjylland ikke udelukke, at udvaskning af calciumklorid kan medføre en forurening af grundvand og/eller overfladevand, samt evt. forringe tilstanden eller hindre de opsatte miljømål for målsat grundvand og vandområder, jf. punkt 12 i screeningen.

² Lovbekendtgørelse nr. 1230 af 20. november 2024 om råstoffer

Bilag IV-arter

Region Nordjylland ikke udelukke, at en mindre del af projektarealet udgør et potentielt yngle- og rasteområde for markfirben og birkemus. Region Nordjylland vurderer derfor, at det ansøgte projekt potentielt kan medføre en væsentlig påvirkning af områdets økologiske funktionalitet for de to bilag IV-arter, jf. punkt 26 i screeningen.

Landskab

Projektarealet er udpeget som bevaringsværdigt landskab og er beliggende inden for kystnærhedszone samt delvis indenfor strandbeskyttelseslinjen. Landskabet i området har særlig høj værdi, som en del af det sammenhængende molerlandskab, som udgøres af Mosebjerg, Stærhøj, Hanklit og Salgerhøj. Indvinding af moler indenfor projektarealet kan give anledning til en væsentlig påvirkning og forstyrrelse af landskabets visuelle udtryk såvel under indvindingen som efter indvindingen. Påvirkningen vil have betydning for en fortsat formidling af randmorænelandskabet og den vil have betydning for de særlige udsigtsmuligheder der generelt kendetegner landskabet og giver landskabet oplevelsесværdi, jf. punkt 36 i screeningen.

Geologi

Bakkepartiet ved Stærhøj indgår i et kompleks af randmorænebakker, der følger nordkysten af Mors fra Vilsund i vest til Salgerhøj og Langsbjerg i øst. Randmorænebakkerne fremstår som en række af bueformede bakker dels langs kysten, bestående af Mosebjergbuen, Stærhøjbuen og Salgerhøjbuen og dels længere inde i landet med Bjergbybuen. Region Nordjylland vurderer, at det ansøgte projekt vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af de geologiske landskabstræk, jf. punkt 37 i screeningen.

Strandbeskyttelse

Projektarealet er delvis placeret indenfor strandbeskyttelseslinjen, og deponering af overjord på den nordlige del af projektarealet kræver derfor en dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Strandbeskyttelseslinjen har til formål at sikre natur- og landskabsværdier. Region Nordjylland vurderer at deponering af overjord indenfor strandbeskyttelseslinjen vil medføre en væsentlig påvirkning af landskabet, jf. punkt 24 i screeningen.

Konklusion

På baggrund af den gennemførte screening vurderes det, at det ansøgte projekt er miljøvurderingspligtigt. Projektet kan derfor ikke realiseres uden forudgående udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport.

Region Nordjylland har i december 2015 udarbejdet en VVM-redegørelse for projektet. Regionen anser denne VVM-redegørelse for forældet, da der er gået ni år, og kommet ny viden og plangrundlag til siden udarbejdelse af VVM-redegørelsen. Graveområdet "Stærhøj Øst" er bl.a. blevet udtaget af råstofplanen, der er sket en ændring i § 3 beskyttet natur, kommet nye Natura 2000-planer samt nye kommuneplaner. Derudover har ansøger i februar 2019 og i september 2019 indsendt en projektilpasning af projektet, hvor en del af det oprindelige projektareal blev udtaget af ansøgningen. Region Nordjylland vurderer derfor, at der er behov for, at der udarbejdes en ny og opdateret miljøkonsekvensrapport for projektet.

Høring

Et udkast til afgørelse efter miljøvurderingsloven har været i høring hos ansøger, lodsejere og Morsø Kommune i perioden 4. december 2024 til 15. januar 2025.

Region Nordjylland har modtaget bemærkninger fra ansøger, Morsø Kommune og Lundgrens Advokatpartnerselskab på vegne af den ene lodsejer.

Ansøger stiller i deres høringssvar spørgsmålsteget ved, om der er behov for udarbejdelse af nye støjberegninger, da der tilbage i 2015 blev udarbejdet støjberegninger for projektet., som viste at Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj kunne overholdes.

Morsø Kommune angiver i deres høringssvar, at de vil foretage en besigtigelse af det § 3 beskyttede overdrev som omkranses af projektarealet i løbet af sommeren 2025, med henblik på at undersøge, om overdrevet er korrekt afgrænset. Morsø Kommune vurderer dog, at der ikke er risiko for at råstofindvindingen vil påvirke overdrevet, selv i tilfælde af, at overdrevets afgrænsning bliver udvidet.

Lodsejers repræsentant er enig i regionens vurdering om at projektet er omfattet af krav om miljøvurdering. De ønsker dog en række formuleringer præciseret, så det fremgår tydeligt af afgørelsen, at projektet forventes af få væsentlige indvirkninger på miljøet.

Udnyttelse

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. § 39 i miljøvurderingsloven.

Afgørelsen efter miljøvurderingsloven er ikke en tilladelse, og projektet må ikke påbegyndes før der er meddelt tilladelse efter råstoflovens § 7.

Offentliggørelse

Afgørelsen bliver offentliggjort på Region Nordjyllands hjemmeside www.raastoffer.rn.dk under 'Tilladelse til råstofindvinding' under 'Afgørelser om tilladelser efter råstofloven'.

Klagevejledning

Afgørelse efter miljøvurderingsloven vedrørende miljøvurdering kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, hvor afgørelsen er offentlig bekendtgjort.

Klagen stiles til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, men indsendes til Region Nordjylland via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet med de bemærkninger klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Rettidig klage har ikke opsættende virkning for afgørelsen, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, jf. miljøvurderingslovens § 53.

Klageberettigede jf. miljøvurderingslovens § 50 er:

- Miljø- og Fødevarerministeren
- Enhver med retlig interesse i sagens udfald
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser indenfor arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer

En klage skal oprettes på Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af klagenævnets hjemmeside (nmkn.dk). Klageportalen ligger på borger.dk og virk.dk. Du logger på borger.dk eller virk.dk,

ligesom du plejer, typisk med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Region Nordjylland, er den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Region Nordjylland i Klageportalen. For behandling af klager, der indbringes for Miljø- og Fødevareklagenævnet betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende (2016-niveau). En klage afvises, hvis gebyret ikke betales indenfor en frist fastsat af klagenævnet. Klagen bliver først sendt videre når gebyret er betalt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes

En klage skal være modtaget på klagefristens sidste dag. Hvis fristen udløber på en lørdag eller søn- og helligdag, forlænges fristen til efterfølgende hverdag.

Hvis en afgørelse ønskes behandlet ved domstolene skal der anlægges sag inden 6 mdr. fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Hvis I har spørgsmål til ovenstående, er I velkomne til at kontakte undertegnede på tlf. 2059 2272 eller på mail: sofie.jensen@rn.dk. Alternativt kan Anne Marie Henriksen kontaktes på tlf. 2463 5639 eller mail: anne.henriksen@rn.dk.

Med venlig hilsen

Sofie Hammer Jensen
Råstofsagsbehandler

Bilag:

- Screening iht. miljøvurderingsloven

Kopi af brev inkl. bilag til:

- Kirstine-Louise Gorma Liff Knude, lodsejer matr.nr. 12a Fårtoft By, Sundby og matr.nr. 1b Klitgård, Sundby
- Thomas Bennedsgaard, lodsejer matr.nr. 2a Fårtoft By, Sundby
- Lundgrens Advokatpartnerselskab, repræsentant for Kirstine-Louise Gorma Liff Knude, juha@lundgrens.dk, djur@lundgrens.dk

- Imerys, Julian Manteca, julian.mateca@imerys.com
- Imerys, Søren Klitskov, S.klitskov@outlook.com
- Morsø Kommune, teknikogmiljo@morsoe.dk, krkj@morsoe.dk, htb@morsoe.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Miljøstyrelsen Nordjylland, njl@mst.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, cfk@slks.dk
- Museum Thy, ark@museumthy.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk, morsoe@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk, morsoe@dof.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Foreningen for bevarelse af Mosebjerg og Stærhøj, bevarmosebjerg@gmail.com

Screening i henhold til miljøvurderingsloven

Kriterier omhandlet i miljøvurderingslovens § 21 til bestemmelse af, hvorvidt projekter omfattet af bilag 2 skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering.

Kriterierne er opført i bilag 6 i lovbek. nr. 4 af 3. januar 2023.

Projektets karakteristika

Projektbeskrivelse – jf. ansøgningen

Projektet, der vurderes i denne screening efter miljøvurderingsloven, svarer til ansøgers projektilpassede ansøgning af den 2. marts 2009. Det var denne ansøgning, som Region Nordjylland i afgørelse af 24. april 2020 meddelte afslag til (efter råstofloven) og som i Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 28. april 2023 blev hjemvist til fornyet behandling. Ansøgningen er dateret den 2. marts 2009, men ansøger har i februar 2019 og igen i september 2019 indsendt en projektilpasning af projektet, hvor en del af det oprindelige projektareal blev udtaget af ansøgningen.

Ansøgningen omfatter følgende:

- Ansøgningsskema inkl. diverse bilag dateret den 17. november 2008 med efterfølgende projektilpasninger dateret den 26. februar 2020 og den 27. september 2019.
- Det ansøgte areal omfatter ca. 13 ha, hvoraf gravefeltet udgør ca. 2,8 ha.
- Det ansøgte areal er beliggende på matr.nr. 1b Klitgård, Sundby og matr.nr. 2a og 12a Fårtoft By, Sundby i Morsø Kommune
- Projektarealet ligger indenfor et område, der var udlagt til råstofgraveområde "Stærhøj Øst" i Region Nordjyllands Råstofplan 2016. Området er efterfølgende udtaget af Region Nordjyllands Råstofplan 2020 på baggrund af hensynet til kystlandskabet.
- En del af det ansøgte areal er omfattet af anmeldte rettigheder jf. råstofloven¹.
- Ansøgningen omfatter en årlig indvinding på op til 75.000 m³ moler i en periode på 20 år.
- Der ansøges om tilladelse til indvinding af moler ned til kote 5 m DVR 90, svarende til ca. 40-51 m.u.t. Det oprindelige terræn i gravefeltet er beliggende i ca. kote. 45-56 m DVR90.
- Der er ikke søgt om tilladelse til indvinding af moler under grundvandsspejlet.
- Til- og frakørsel til indvindingsområdet vil ske fra Molvervej via eksisterende markvej (se figur 1).
- Overjord vil blive placeret på den nordlige del af matr.nr. 1b Klitgård, Sundby.
- Før indvindingen påbegyndes vil der blive plantet en afskærmende beplantning af poppel og pil langs gravefeltets grænser mod syd og vest.
- Arealet vil efter endt råstofindvinding blive efterbehandlet til jordbrugsmæssig drift og rekreative formål.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1230 af 20. november 2024 om råstoffer

	• De indvundne råstoffer fra projektet vil blive transporteret til Imerys fabrik i Skarrehage til oparbejdning. Der vil ikke foregå oparbejdning/sortering af råstofferne i råstofgraven. • Der er søgt om tilladelse til brug af flg. materiel: 1 gravemaskine, 1 gummiged samt lastbil. • Der forventes et årligt forbrug af dieselolie på 30.000 L. • Til støvbekæmpelse på grusveje og tilkørselsveje til molergraven anvendes der calciumklorid i granulatform, der optager nattedug og regn. Der tilføres ikke yderligere vand eller fugt. • Der er ansøgt om følgende driftstider: mandag til fredag: 08.00 – 16.00. Der vil ikke være aktivitet i molergraven i weekender eller på helligdage.
Projektets placering og arealbehov i ha.	Projektet ligger i det tidligere graveområde "Stærhøj Øst", der var udlagt som råstofgraveområde i Råstofplan 2012 og 2016 for Region Nordjylland. Området er efterfølgende udtaget af Region Nordjyllands Råstofplan 2020 på baggrund af hensynet til kystlandskabet. Det ansøgte projektareal omfatter dele af matr.nr. 1b Klitgård, Sundby samt matr.nr. 2a og 12a Fårtoft By, Sundby i Morsø Kommune Det ansøgte areal omfatter ca. 13 ha, hvoraf gravefeltet udgør ca. 2,8 ha (se figur 1).
Bygherre	Imerys Industrial Minerals Denmark A/S Kønsborgvej 9 7884 Fur CVR nr. 37322318
Bygherres kontaktperson og e-mailadresse/telefonnr.	Jens Demant Bernth, WSP Danmark A/S, e-mail: jens.bernth@wsp.com, tlf.nr. 61 14 06 62

Oversigtskort	 Figur 1: Det grønne areal viser det ansøgte projektareal, det røde areal viser det ansøgte gravfelt og den blå markering viser adgangsvejen til projektarealet.
Projektets behov for råstoffer – type og mængde i anlægs- og driftsfasen	Projektet indebærer, at der indvindes op til 75.000 m³ moler om året i en 20-årig periode. Udover dette er der ikke behov for råstoffer i forbindelse med projektet.
Projektets behov for vand – kvalitet og mængde i anlægsfasen og driftsfasen	Der er ikke behov for vand i forbindelse med det ansøgte projekt.
Beskrivelse af bygninger, skure mv.	Projektet omfatter ingen bygninger.
Anlæggets kapacitet for produktion og lager: Råstoffer - type og mængde	Der vil årligt blive indvundet op til ca. 75.000 m³ moler

Mellemprodukter – type og mængde	Ingen
Færdigvare – type og mængde	Ingen
Mængden og typen af affald som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Der produceres ikke affald i forbindelse med projektet.
Mængden og typen af spildevand som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Der vil ikke være spildevand i forbindelse med råstofindvindingen.

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
1. Er der andre ejere end bygherre?	Ja		X	Ejer af de ansøgte arealer er: Matr.nr. 12a Fårtoft By, Sundby og 1b Klitgård, Sundby: Kirstine-Louise Gorma Liff Knude Skodsborg Strandvej 144, st. th 2942 Skodsborg Matr.nr. 2a Fårtoft By, Sundby: Thomas Bennedsgaard Mejerivej 10 7900 Nykøbing Mors
2. Er der andre projekter eller aktiviteter i området, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (kumulative forhold)?	Ja	X		Ca. 800 meter vest for projektarealet ligger Mosebjerg, der var udlagt som graveområde i Region Nordjyllands Råstofplan 2012. Region Nordjylland meddelte i marts 2018 afslag på ansøgning om indvinding af moler i dette graveområde. Afgørelsen blev påklaget af ansøger og afgørelsen blev i maj 2020 hjemvist til fornyet behandling af Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Region Nordjylland er i gang med at genbehandle ansøgningen om tilladelse til molerindvinding ved Mosebjerg. Såfremt der meddeles tilladelse til molerindvinding ved både Mosebjerg og Stærhøj vil der være kumulative forhold vedr. dels den trafikale belastning på vejene i nærområdet og dels vedr. den landskabelige påvirkning (se punkt 36).

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
				På grund af afstanden mellem Mosebjerg og Stærhøj vurderer Region Nordjylland, at der ikke vil være kumulative forhold vedr. støj og støv. Trafik: Det indvundne moler skal transporteres til forarbejdning på Skarrehage Molerværk på Nordmors (Skarrehagevej 24, 7900 Nykøbing Mors). Projektet omfatter en årlig indvinding af op til 75.000 m³ moler. Dette medfører, at der i gennemsnit vil køre ca. 17 lastbiler til og fra råstofgraven om dagen. Beregningen er baseret på en antagelse om 220 arbejdsdage om året, et gennemsnitlig læs på 20 m³ og en årlig indvindingsmængde på 75.000 m³. Vejadgang til molergraven foregår via eksisterende markvej på den vestlige del af matr.nr. 2a Fårtoft By, Sundby til Molvervej (se figur 1) Der er flere mulige transportruter fra projektarealet til Skarrehage Molerværk. Alle mulige transportruter inkluderer i forskellig grad mindre småveje, lokalveje og gennemfartsveje. Ligeledes vil alle transportruter i større eller mindre omfang gå igennem mindre byer, herunder Sundby, Bjergby, Flade og Sdr. Dråby. Den øgede trafikale belastning kan medføre forskellige gener, herunder øget støjbelastning, øget risiko for ulykker og gener for brugerne af de smalle veje og svage trafikanter. Trafikken til og fra projektarealet vurderes derfor at medføre væsentlige konsekvenser for trafikken i området og for færdslen ad de rekreative cykel- og vandrøruter i området. En evt. råstofindvinding ved Mosebjerg må forventes i større eller mindre omfang at gøre brug af de samme transportveje, hvilket vil medføre en kumulativ påvirkning af miljøet. Der er ikke lokaliseret andre virksomheder i nærområdet, som bidrager til kumulative effekter sammen med det ansøgte projekt.
3. Forudsætter projektet etablering af yderligere vandforsyningskapacitet?	Nej			Der skal ikke anvendes vand i forbindelse med projektet.

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
4. Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger?	Nej			Olie og andre stoffer, der skiftes på maskiner på indvindingsstedet, bortskaffes i henhold til det kommunale affaldsregulativ. Der er ikke behov for indsamling af almindelig dagrenovation, da der på indvindingsstedet ikke forefindes bygninger, skure eller lignende til ophold.
5. Overskrides de vejledende grænseværdier for støj?	Ja	X		Projektet er omfattet af Miljøstyrelsens vejledende grænser for virksomhedsstøj. Der er ansøgt om følgende driftstider: mandag til fredag: kl. 08.00 – kl. 16.00. Projektarealet er beliggende i det åbne land med spredt bebyggelse, og derfor skal Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj for områdetype 3 være overholdt ved alle naboejendomme på alle tidspunkter i døgnet. Der er i ansøgningsmaterialet ingen oplysninger om, at der etableres støjvolde eller andre støjdæmpende foranstaltninger i forbindelse med projektet. Nærmeste beboelsesejendomme er Molvervej 8, 7950 Erslev som er placeret ca. 55 m vest for projektarealet. Ejendommen er registreret som stuehus til landbrugsejendom, men anvendes pt. som fritidsbolig. Derudover er Molvervej 2, 7950 Erslev placeret ca. 135 m syd for projektarealet og 110 m øst for adgangsvejen, mens Molvervej 4, 7950 Erslev er placeret ca. 120 m sydvest for projektarealet og ca. 85 m vest for adgangsvejen. I forbindelse med den tidligere udarbejdede VVM-redegørelse i 2015 er der gennemført støjberegninger vedr. henholdsvis indvinding af moler og transport fra området. De gennemførte støjberegninger indikerer, at projektet kan overholde Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj. De gennemførte støjberegninger tog udgangspunkt i det maskinel, der blev anvendt på ansøgningstidspunktet (2009). Region Nordjylland vurderer derfor, at støjberegningerne er forældede, da det antages at der i dag vil blive anvendt andre maskiner i forbindelse med projektet. På baggrund af den korte afstand til nærmeste naboejendomme, kan det derfor ikke udelukkes, at Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj overskrides i forbindelse med projektet.
6. Vil anlægget give anledning til vibrationsgener?	Nej			Det vurderes, at de vejledende grænseværdier for vibrationer vil blive overholdt.

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
7. Vil anlægget give anledning til støvgener?	Ja		X	Der kan i tørre perioder forekomme støv på grund af kørsel på ubefæstede arealer, fra materialestakke samt fra selve indvindingen. Fortrinsvis ejendommene umiddelbart udenfor det ansøgte projektareal vil blive påvirket af støv fra projektet. I grave- og efterbehandlingsplanen oplyses det, at der anvendes calciumklorid i granulatform til støvbekæmpelse på grusveje og tilkørselsveje til molergraven. Calciumklorid optager nattedug og regn. Der tilføres ikke yderligere vand eller fugt. Calciumklorid anvendes ikke i molergraven, idet man her ved arbejdstidsophør skraber det tørre lag væk fra overfladen. Region Nordjylland vurderer, at projektet, med de planlagte tiltag, ikke vil give anledning til støvgener som medfører en væsentlig påvirkning af miljøet.
8. Vil anlægget give anledning til lugtgener?	Nej			Molerindvinding giver ikke anledning til lugtgener.
9. Vil anlægget give anledning til lysgener?	Nej			Alt arbejde foregår i dagtimerne og der vil ikke blive etableret belysning på indvindingsarealet. Kørsel med lastbiler og læssemaskiner i molergraven vil medføre lys fra køretøjernes lygter i de tidlige morgentimer og sene eftermiddagstimer i vinterhalvåret.
10. Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld?	Nej			Risikoen for uheld ved råstofindvinding sidestilles med risikoen for uheld ved markdrift eller anlægsarbejde.
11. Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening?	Nej			Anvendelse af dieseldrevne maskiner vil medføre emission af udstødningsgasser. Da de anvendte maskiner er typegodkendte, vil der ikke være overskridelser af grænseværdierne for luftforurening.

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
12. Vil projektet udgøre en risiko for vandforurening (grundvand og overfladevand)?	Ja	X		Grundvand: Størstedelen af det ansøgte areal er beliggende i et område uden drikkevandsinteresser. Den sydlige del af det ansøgte areal er dog beliggende i et område med almindelige drikkevandsinteresser (OD). Nærmeste område med særlige drikkevandsinteresser er beliggende ca. 600 m sydøst for det ansøgte areal. Nærmeste indvindingsopland til alment vandværk er indvindingsoplandet til Sundby Vandværk, som er beliggende ca. 1 km sydvest for det ansøgte areal. Derudover er indvindingsoplandet til Bjergby Vandværk beliggende ca. 1,5 km sydøst for det ansøgte areal. Indvindingsoplandet til Bjergby Vandværk er registreret som nitratfølsomt indvindingsområde og som indsatsområde indenfor nitratfølsomme indvindingsområder. Nærmeste private vandforsyningsboring er DGU nr. 37.1074 som er placeret ca. 800 m syd for det ansøgte projekt. Boringen anvendes til vandforsyningsboring til en privat husholdning. Der findes ikke andre private vandforsyningsboringer indenfor en afstand på over 1 km fra det ansøgte areal. Grundvandet strømmer mod nord mod Limfjorden og væk fra nærmeste indvindingsoplande og private vandforsyningsboringer. Terrænkoten for projektarealet er beliggende i ca. kote. 25-54 m DVR90. Ifølge statens grundvandskortlægning er potentielt for det primære grundvandsmagasin kote 4-9 m DVR90 indenfor projektarealet og kote 9 m DVR90 indenfor det ansøgte gravefelt. Der ansøges om tilladelse til indvinding af moler ned til ca. kote 5 m DVR90. I ansøgningen oplyses det dog, at der ikke indvindes råstoffer under grundvandsspejlet, uanset grundvandsspejlets placering. Overfladevand: Der findes flere mindre søer i området. Ca. 10 m vest for projektarealet findes en mindre § 3 beskyttet sø. Der er en afstand på ca. 150 meter mellem søen og gravefeltet. Ca. 40-100 m nordøst for projektarealet findes yderligere 3 mindre § 3 beskyttede søer. Der er en afstand mellem gravefeltet og de § 3 beskyttede søer på ca. 280-330 meter. Vandspejlet i søerne, vurderes at være hængende, og dermed uden kontakt til det primære grundvand. Søerne vurderes således alene at blive født af overfladevand fra de omkringliggende arealer.

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
				Ca. 160 m nordvest for det ansøgte areal og ca. 400 m nordvest for det ansøgte gravefelt ligger en § 3 beskyttet mose. Ca. 430 m sydøst for det ansøgte areal løber et § 3 beskyttet vandløb. Ca. 260 m nord for det ansøgte areal ligger Limfjorden. V2-kortlagt areal: Langs den vestlige grænse af det ansøgte areal findes et areal som er kortlagt på vidensniveau 2 i henhold til jordforureningslovens² § 5. Området er V2-kortlagt, pga. deponi af affald i en tidligere mergelgrav. Der er i 1999 udført en orienterende forureningsundersøgelse af området, hvor der blev konstateret indhold af kulbrinter og PAH'er over miljøstyrelsens jordkvalitetskriterier. Det V2-kortlagte areal er placeret ca. 13 m vest for gravefeltet på den anden side af den eksisterende adgangsvej. Da der ikke vil blive indvundet moler indenfor det kortlagte areal, og da der ikke indvindes råstoffer under grundvandsspejlet i forbindelse med projektet, vurderes råstofindvindingen ikke at påvirke eller mobilisere forureningen indenfor det V2-kortlagte område. Vandområdeplaner 2021-2027³: Det ansøgte areal ligger indenfor en regional grundvandsforekomst (DK102_dkmj_951_kalk) omfattet af Vandområdeplan 2021-2027. Grundvandsforekomsten er registreret med god kvantitativ tilstand og ringe kemisk tilstand på grund af påvirkning af nitrat og pesticider. Arealomlægning fra jordbrug til råstofgrav vil resultere i ophør af gødsning og sprøjtning på arealet mens der er aktiv råstofindvinding. Målsætningen er, at alle grundvandsforekomsterne skal opnå god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand. Råstofindvinding påvirker normalt ikke grundvandsforekomsters kvantitative tilstand, idet nedbør fortsat kan nedsive uhindret, og idet der ikke bortledes vand i forbindelse med råstofindvindingen.

² Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurennet jord.

³ Vandområdeplanerne 2021-2027, Miljøministeriet, juni 2021

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
				Nærmeste målsatte vandløb omfattet af Vandområdeplan 2021-2027 er vandløbet Klitgård Bæk (DK ID o7517), der løber ca. 400 m vest for det ansøgte areal. Vandløbet er registreret med moderat økologisk tilstand og ukendt kemisk tilstand. Derudover løber vandløbet Gullerup Bæk (DK ID o7518) ca. 430 m sydøst for det ansøgte areal. Gullerup Bæk er registreret med dårlig økologisk tilstand og ukendt kemisk tilstand. Nærmeste målsatte sø omfattet af Vandområdeplan 2021-2027 er Sundby Sø (DK ID 381), der ligger ca. 4,9 km vest for graveområdet på den anden side af Thisted Bredning. Søen er registreret med god økologisk tilstand og ukendt kemisk tilstand. Nærmeste målsatte kystvand omfattet af Vandområdeplan 2021-2027 er Thisted Bredning (DK ID 236), der ligger ca. 185 m nord for projektarealet. Thisted Bredning er registreret med dårlig økologisk tilstand og ikke-god kemisk tilstand. Målsætningen er, at alt overfladevand skal opnå god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Projektet må ikke medføre negative påvirkninger af målsatte vandområder, hvis det hindrer målopfyldelse eller medfører, at vandområdets tilstandsklasse falder. Påvirkning af målsatte overfladevandområder vil typisk kunne ske ved direkte påvirkning, fx bortgravning eller udledning af vand, eller indirekte, fx ved vandspejlspåvirkning som følge af grundvandssænkning. Under indvindingen anvendes det støvhæmmende middel calciumklorid (se punkt 7), som udvaskes til grundvandet. Region Nordjylland kan ikke udelukke, at tilførsel af calciumklorid kan forringe tilstanden eller hindre de opsatte miljømål for grundvand og overfladevand, idet det ikke er oplyst i ansøgningen hvor store mængde calciumklorid der tilføres området om året. Region Nordjyllands samlede vurdering: Region Nordjylland vurderer, at den påtænkte råstofindvinding i sig selv ikke udgør en risiko for forurening af hverken grundvand eller overfladevand. Under indvindingen anvendes det støvhæmmende middel calciumklorid, som udvaskes

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
				til grundvandet. Det er ikke oplyst i ansøgningen hvor store mængde calciumklorid der tilføres området om året. På baggrund af dette kan Region Nordjylland ikke udelukke, at udvaskning af calciumklorid kan medføre en forurening af grundvand og/eller overfladevand, samt evt. forringe tilstanden eller hindre de opsatte miljømål for vandområder og grundvand som er omfattet af Vandområdeplan 2021-2027.

Projektets placering

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
13. Forudsætter projektet ændring af den eksisterende arealanvendelse?	Ja		X	Projektarealet er i dag intensiv dyrket landbrugsjord og skal efter afsluttet råstofindvinding efterbehandles til jordbrugsmæssig drift og rekreative formål.
14. Forudsætter projektet ændring af en eksisterende lokalplan for området?	Nej			Der er ingen lokalplan for området.
15. Forudsætter projektet ændring af kommuneplanen?	Ja	X		I Morsø Kommunes Kommuneplan 2021-2033 ligger det ansøgte areal indenfor følgende udpegninger: • Bevaringsværdigt landskab (retningslinje 16) • Geologiske interesseområde (retningslinje 17) • Kystnærhedszone (retningslinje 18) • Værdifuldt landbrugsområde (retningslinje 39) • Uønsket skovrejsning (retningslinje 15) Retningslinje - RL16 - Bevaringsværdige landskaber 1. <i>Anlæg og nyt byggeri kan kun placeres i de bevaringsværdige landskaber eller således, at det kommer til at påvirke disse, såfremt</i>

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
				karakteren, de særlige visuelle oplevelsesmuligheder og tilstanden ikke påvirkes i negativ retning eller forstyrres. 2. Ændret arealanvendelse i det åbne land, såsom skovrejsning, byggeri o. lign., samt udvikling af områderne kan kun finde sted, såfremt det vil styrke områdets karakter, særlige visuelle oplevelsesmuligheder og tilstand. Undtaget herfra er dog områder, som indgår i den regionale råstofplan. 3. Retningslinjerne 1 og 2 omfatter ikke erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri eller anlæg til landbrug, fiskeri, dambrug og skovbrug Retningslinje - RL17 – Geologisk interesseområde 1. Inden for områder af særlig geologisk interesse, skal hensynet til beskyttelsen af de nationale geologiske bevaringsværdier tillægges særlig stor vægt i kommunens sagsbehandling og planlægning. 2. Indenfor de lokale geologiske interesseområder, skal hensynet til de lokale geologiske bevaringsværdier foretages i forhold til kommunes sagsbehandling og planlægning. 3. Byggeri og anlæg uden for områder af særlig geologisk interesse må ikke tillades placeret eller udformet, så de i væsentlig grad forringer de geologiske værdier i disse områder. 4. I forbindelse med efterbehandling af råstofgrave skal landskabsformer, blottede profiler mv., som særlig tydeligt afspejler landskabets opbygning, den geologiske historie eller de geologiske processer, søges bevaret og beskyttet gennem kommunens sagsbehandling og planlægning. Retningslinje - RL18 - Kystnærhedszone 1. Kystnærhedszonen, som er fastlagt i planloven, er en ca. 3 km bred zone, som dækker alle kommunens kystlandskaber, og omfatter de arealer, der er vist på kortet. 1. Planlovens bestemmelser om planlægning i kystnærhedszonen gælder i hele kystnærhedszonen, uanset at denne zone i den kommunale ramme er underinddelt i 4 zoner (områdetyper). 2. Kystlandskaberne skal som udgangspunkt friholdes for byggeri og anlæg, der ikke planlægningsmæssigt eller funktionelt er afhængigt af en kystnær beliggenhed. Dette gælder dog ikke erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri, eller anlæg f.eks. til landbrug, fiskeri, dambrug og skovbrug. 3. Kystlandskaberne opdeles i 4 områdetyper: Strandzonen

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
				Beskyttelseszonen Planlægningszonen kystbaglandet. Strandzonen er en forbudszone, mens de øvrige samlet udgør planlægningszonen i overensstemmelse med planloven. Strandzonen skal friholdes for byggeri, anlæg og andre indgreb. Indgreb kan dog finde sted, hvis formålet er at forbedre naturkvaliteten eller offentlighedens adgang til kysten. Helt undtagelsesvist kan hensynet til udnyttelsen af eksisterende anlæg, bebyggelse eller råstofgrave, dog betinge indgreb. Kystsikring må kun foretages, såfremt det sker for at sikre væsentlige samfundsmæssige interesser. I beskyttelseszonen kan kun etableres byggeri, anlæg, foretages indgreb eller ændringer i arealanvendelsen, såfremt dette kan ske uden at påvirke de landskabelige karakteristika, udsigterne og de visuelle sammenhænge, som præger denne del af landskabet. I planlægningszonen kan planlægges for byggeri og større tekniske anlæg, der er afhængigt af en kystnær lokalisering, eller nødvendigt for at udnytte allerede foretagne samfundsmæssige investeringer. Inddragelse af nye arealer i byzone kan kun ske i de udlagte byvækstområder. Der kan meddeles konkrete tilladelser til byggeri og anlæg, hvis det ansøgte har underordnet betydning i forhold til nationale og regionale interesser. I kystbaglandet kan byggeri og anlæg tillades efter de almindelige retningslinjer for det åbne land, jf. Retningslinje om Bebyggelse i landområdet. 1. Ved opførsel af nybyggeri/erstatningsbyggeri i kystzonen, skal byggeriets placering vurderes i forhold til risikoen for oversvømmelse, eller erosion fra Limfjorden. Det ansøgte areal er placeret i både strandzonen, beskyttelseszonen og planlægningszonen. Gravefeltet er placeret indenfor planlægningszonen, mens midlertidig deponering af overjord vil ske indenfor strandzonen og beskyttelseszonen (se evt. punkt 20).

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
				Retningslinje - RL39 - Værdifuldt landbrugsområde 1. Jordbrugserhvervene har behov for investeringssikkerhed og økonomisk bæredygtighed. Derfor skal konflikter i forhold til andre interesser så vidt muligt forebygges. 2. Dyrkningsjorden er en begrænset ressource, som skal beskyttes. Permanent anvendelse af dyrkningsjord til andet end jordbrug skal derfor begrænses mest muligt. 3. Der kan inden for de særlige værdifulde landbrugsområder ikke meddeles tilladelse til byggeri eller anlæg, som forhindrer eller vanskeliggør den jordbrugsmæssige udnyttelse, medmindre en samlet samfundsmæssig afvejning tilsiger det. Retningslinje - RL15 – Skovrejsning uønsket 1. Der udpeges arealer til skovrejsning og arealer, hvor skovrejsning er uønsket - se kortet. 2. I områder, hvor skovtilplantning er uønsket, kan kommunen give dispensation til dette efter konkret vurdering, såfremt de naturmæssige, landskabelige, og kulturhistoriske værdier ikke forringes væsentligt. Region Nordjylland vurderer, at projektet ikke kan gennemføres indenfor de ovenfor nævnte retningslinjer i Morsø Kommunes kommuneplan 2021-2033. Særligt retningslinjerne om geologisk interesseområde, kystnærhedszone og bevaringsværdigt landskab er i modstrid med det ansøgte projekt. Se punkterne 20, 36 og 37.
16. Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner?	Nej			
17. Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer?	Ja		X	Tilgængelige råstoffer over grundvandsspejlet indvindes i forbindelse med projektet.
18. Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig indvinding af grundvand i området?	Ja	X		Region Nordjylland kan ikke udelukke, at tilførsel af calciumklorid som støvhæmmende middel kan medføre en forurening af grundvandet, se punkt 12.

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
19. Indebærer projektet en mulig påvirkning af sårbare vådområder?	Ja	X		Nærmeste vådområde er en mindre § 3 beskyttet sø, som ligger ca. 10 m vest for projektarealet. Ca. 40-100 m nordøst for projektarealet ligger yderligere 3 mindre § 3 beskyttede søer. Vandspejlet i søerne, vurderes at være hængende, og dermed uden kontakt til det primære grundvand. Søerne vurderes således alene at blive født af overfladevand fra de omkringliggende arealer. Ca. 160 m nordvest for det ansøgte areal ligger en § 3 beskyttet mose. Ca. 430 m sydøst for det ansøgte areal løber et § 3 beskyttet vandløb. Ca. 260 m nord for det ansøgte areal ligger Limfjorden. I ansøgningen er det beskrevet, at calciumklorid anvendes som støvhæmmende middel. Det er ikke oplyst i ansøgningen hvor store mængde calciumklorid der tilføres området om året. Calciumklorid vil blive udvasket til grundvandet og til nærliggende vådområder. På grund af afstanden til nærmeste vådområder kan Region Nordjylland ikke udelukke, at tilførsel af calciumklorid kan medføre en påvirkning af sårbare vådområder.
20. Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?	Ja	X		Indvindingsområdet ligger indenfor kystnærhedszonen jf. Morsø Kommunes Kommuneplan 2021-2033. Kystnærhedszonen er i kommuneplanen opdelt i flere zoner, herunder Strandzonen (zone 1), Beskyttelseszonen (zone 2) og Planlægningszonen (zone 3). Projektarealet ligger indenfor alle tre zoner, men gravefeltet ligger primært i planlægningszonen. I Morsø Kommunens kommuneplan 2021-2033 står der følgende om planlægningszonen: <i>I planlægningszonen kan planlægges for byggeri og større tekniske anlæg, der er afhængigt af en kystnær lokalisering, eller nødvendigt for at udnytte allerede foretagne samfundsmæssige investeringer. Inddragelse af nye arealer i byzone kan kun ske i de udlagte byvækstområder. Der kan meddeles konkrete</i>

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
				tilladelser til byggeri og anlæg, hvis det ansøgte har underordnet betydning i forhold til nationale og regionale interesser. Planlægning og forvaltning bør inddrage hensynet til retningslinje om Værdifulde kulturmiljøer (R L6), retningslinje om Grønt Danmarkskort (RL 12), retningslinje om Landskab (RL 6), og retningslinje om Geologi og råstoffer (RL 17). Der ansøges om midlertidig at deponere 148.000 m² overjord nord for det § 3 beskyttede overdrev på matr.nr. 1b Klitgård, Sundby. Området hvor der skal deponeres overjord ligger indenfor strandzonen (zone 1) og beskyttelseszonen (zone 2) i Morsø Kommunes Kommuneplan 2021-2033. I Morsø Kommunens kommuneplan 2021-2033 står der følgende om strandzonen og beskyttelseszonen: <i>Strandzonen er en forbudszone, mens de øvrige samlet udgør planlægningszonen i overensstemmelse med planloven. Strandzonen skal friholdes for byggeri, anlæg og andre indgreb. Indgreb kan dog finde sted, hvis formålet er at forbedre naturkvaliteten eller offentlighedens adgang til kysten. Helt undtagelsesvist kan hensynet til udnyttelsen af eksisterende anlæg, bebyggelse eller råstofgrave, dog betinge indgreb. Kystsikring må kun foretages, såfremt det sker for at sikre væsentlige samfundsmæssige interesser.</i> <i>I beskyttelseszonen kan kun etableres byggeri, anlæg, foretages indgreb eller ændringer i arealanvendelsen, såfremt dette kan ske uden at påvirke de landskabelige karakteristika, udsigterne og de visuelle sammenhænge, som præger denne del af landskabet.</i> Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke kan gennemføres i overensstemmelse med retningslinjerne for kystnærhedszonen i Morsø Kommunes Kommuneplan 2021-2033. Projektet vil påvirke landskabet på Stærhøjbu, Mosebjergbu, den vestlige del af Bjergbybu og kysten mellem Vildsund og Thisted. Påvirkningen af landskabet vurderes dermed at række langt ud over det ansøgte indvindingsområde.
21. Forudsætter projektet rydning af skov?	Nej			

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
22. Vil projektet være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker?	Nej			Det vil ikke være muligt mens indvindingen af råstoffer pågår. Efterfølgende udgør projektet ingen hindringer for etablering af reservater eller naturparker.
23. Tænkes projektet placeret i Vadehavsområdet?	Nej			
24. Kan projektet påvirke nationalt registrerede, beskyttede eller fredede områder?	Ja	X		Beskyttede naturtyper Det ansøgte projektareal drives i dag som landbrugsjord i omdrift og der er ikke beskyttede naturtyper indenfor det ansøgte projektareal. Nærmeste beskyttede naturtyper er et § 3 beskyttet overdrev, som findes ca. 10 m syd, 10 m nord og 30 m vest for projektarealet. Overdrevet omkranses af projektarealet og er opstået i forbindelse med tidligere råstofindvinding på arealet. Overdrevet var en del af den oprindelige ansøgning, men arealet blev udtaget af ansøgningen ved en projektilpasning den 26. februar 2019. Der findes flere mindre § 3 beskyttede søer i området. Ca. 10 m vest for projektarealet og ca. 150 m nordvest for gravefeltet ligger en mindre § 3 beskyttet sø. Ca. 40-100 m nordøst for projektarealet ligger yderligere 3 mindre § 3 beskyttede søer. Der er en afstand mellem gravefeltet og de § 3 beskyttede søer på ca. 280-330 meter. Ca. 160 m nordvest for det ansøgte areal og ca. 400 m nordvest for det ansøgte gravefelt ligger en § 3 beskyttet mose. Ca. 110 m nord for det ansøgte areal og ca. 345 m nord for det ansøgte gravefelt ligger et § 3 beskyttet overdrev. Ca. 430 m sydøst for det ansøgte areal / gravefelt løber et § 3 beskyttet vandløb. Det er regionens vurdering, at råstofindvindingen i sig selv ikke vil påvirke de beskyttede naturtyper. Af ansøgningen fremgår det, at der tilføres calciumklorid til området som støvhæmmende middel. Det er regionens vurdering, at udvaskning af calciumklorid kan påvirke tilstanden af de omkringliggende beskyttede søer og moser, se punkt 12.

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
				Fortidsminder og kulturarv Der er ingen fredede fortidsminder (eller beskyttelseslinjer omkring disse) indenfor eller i umiddelbar nærhed af indvindingsområdet. Afstanden til nærmeste fredede fortidsminde er mere end 1.000 meter. Nærmeste beskyttede sten- og jorddige er placeret umiddelbart øst for det ansøgte areal i skellet mellem matr.nr. 1b Klitgård, Sundby og matr.nr. 5b Gullerup By, Bjergby. Diget markerer skellet mellem Sundby og Bjergby sogne. Det ansøgte areal overlapper delvis det beskyttede sten- og jorddige, men der er en afstand på ca. 5 m mellem gravefeltet og det beskyttede dige. Region Nordjylland kan ikke udelukke at det ansøgte projekt kan medføre en beskadigelse af det beskyttede sten- og jorddige, på grund af afstanden mellem projektarealet og diget. Fredninger Der er ikke fredede områder eller forslag til fredede områder inden for projektarealet. Nærmeste fredede område er Salgjerhøj, der ligger ca. 1,7 km øst for projektarealet. Fredningen omfatter kystområdet ved Hanklit, Svinedal, Skibsted Strand og Salgjerhøj. Det samlede areal er på ca. 171 ha og fredningens formål er at sikre de landskabelige og naturvidenskabelige værdier i området. Hanklit er med sine 60 m den højeste molerklint i området og er optaget på UNESCOs tentativliste. Den nærmeste kirke ligger i Sundby ca. 1,9 km sydvest for projektarealet. Kirken er mod nord omfattet af fredning. Projektarealet ligger ikke inden for kirkebyggelinjen eller fredningen. Selve kirkens og dens nære omgivelser vurderes ikke at blive påvirket af det ansøgte projekt. Strandbeskyttelseslinjen Den nordlige del af projektarealet er omfattet af strandbeskyttelseslinjen. Strandbeskyttelseslinjen har til formål at sikre natur- og landskabsværdier. Ifølge projektbeskrivelsen vil 148.000 m³ overjord blive midlertidig deponeret inden for strandbeskyttelseslinjen i forbindelse med projektet. Strandbeskyttede arealer er forbudszoner, hvor der som hovedregel ikke må foretages ændringer

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
				af den eksisterende tilstand. Deponering af overjord indenfor strandbeskyttelseslinjen kræver derfor en dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Kystdirektoratet er myndighed i forhold til dette. Region Nordjylland vurderer, at midlertidig deponering af overjord indenfor strandbeskyttelseslinjen kan medføre en væsentlig påvirkning af landskabet.
25. Kan projektet påvirke internationalt registrerede, beskyttede eller fredede områder (Natura 2000)?	Nej			Nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 7,3 km øst for indvindingsområdet. Det drejer sig om Natura 2000-område nr. 29 – Dråby Vig, der omfatter habitatområde H29 og fuglebeskyttelsesområdet F26⁴. Området består primært af store lavvandede fjordområder, der afgrænses mod land af strandengene rundt om vigen og mod øst af den godt to kilometer lange Buksør Odde. Området er særligt udpeget for at beskytte de store arealer med strandenge, der er levested for en række ynglefugle og rastefugle. Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området fremgår af nedenstående tabel.

⁴ Natura 2000-plan 2022-2027, Dråby Vig, Miljøstyrelsen, juni 2023

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger																																	
				Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 29 <table><tr><td>Naturtyper:</td><td>Sandbanke (1110)</td><td>Vadeflade (1140)</td></tr><tr><td></td><td>Lagune* (1150)</td><td>Bugt (1160)</td></tr><tr><td></td><td>Rev (1170)</td><td>Strandvold med enårige planter (1210)</td></tr><tr><td></td><td>Strandvold med flerårige planter (1220)</td><td>Enårig strandengsvegetation (1310)</td></tr><tr><td></td><td>Strandeng (1330)</td><td>Grå/grøn klit* (2130)</td></tr><tr><td></td><td>Kalkoverdrev* (6210)</td><td>Surt overdrev* (6230)</td></tr><tr><td></td><td>Kildevæld* (7220)</td><td>Rigkær (7230)</td></tr><tr><td>Arter:</td><td>Stavsild (1103)</td><td>Odder (1355)</td></tr><tr><td></td><td>Spættet sæl (1365)</td><td></td></tr></table> Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen. Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Strandvold med enårige planter (1210), enårig strandvegetation (1310), kildevæld (7220) og stavsild (1103) er ikke tilstede i habitatområde nr. 29. De nævnte naturtyper og arter gennemgås derfor ikke yderligere. Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 26 <table><tr><td>Fugle:</td><td>Klyde (Y)</td><td>Hjejle (T)</td></tr><tr><td></td><td>Havterne (Y)</td><td></td></tr></table> Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen. Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. For trækfuglene er følgende fugl ikke tilstede i national eller international væsentlig forekomst: hjejle (T) i fuglebeskyttelsesområde nr. 26. Den nævnte fugl gennemgås derfor ikke yderligere. På baggrund af afstanden samt projektets karakter, er det regionens vurdering, at projektet hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil påvirke naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 29 eller andre Natura 2000-områder væsentligt, og derfor heller ikke påvirke Natura 2000-områdets bevaringsmålsætninger. Der skal således ikke udarbejdes en konsekvensvurdering af projektet. Det indgår i vurderingen, at der ikke skal indvindes under grundvandsspejlet, at der ikke er udledning af spildevand og overfladevand, og at der ikke i øvrigt vurderes at være emissioner eller påvirkninger fra råstofindvindingen, der kan påvirke på denne afstand.	Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)		Lagune* (1150)	Bugt (1160)		Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)		Strandvold med flerårige planter (1220)	Enårig strandengsvegetation (1310)		Strandeng (1330)	Grå/grøn klit* (2130)		Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)		Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)	Arter:	Stavsild (1103)	Odder (1355)		Spættet sæl (1365)		Fugle:	Klyde (Y)	Hjejle (T)		Havterne (Y)	
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)																																			
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)																																			
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)																																			
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Enårig strandengsvegetation (1310)																																			
	Strandeng (1330)	Grå/grøn klit* (2130)																																			
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)																																			
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)																																			
Arter:	Stavsild (1103)	Odder (1355)																																			
	Spættet sæl (1365)																																				
Fugle:	Klyde (Y)	Hjejle (T)																																			
	Havterne (Y)																																				

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
26. Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV?	Ja	X		En række dyr og planter omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring projektområdet. Med udgangspunkt i Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 og Videnskabelige rapporter fra DCE hhv. nr. 520 fra 2023 og nr. 603 fra 2024, opslag i Naturbasen, Naturdata og Arter.dk, samt konkret vurdering af området karakter, vurderes det at følgende bilag IV-arter potentielt kan forekomme i og omkring projektområdet: Odder, markfirben, birkemus, stor vandsalamander, spidssnudet frø, strandtudse, samt flere arter af flagermus. Ifølge opslag på Naturbasen, Danmarks Naturdata og Arter.dk den 28. oktober 2024 er der ikke observeret bilag IV-arter på projektarealet eller indenfor en afstand af 75 m fra projektarealet. Nærmest fund af bilag IV-arter, er ifølge Danmarks Naturdata ved et vandhul ca. 75 m nordøst for projektarealet, hvor Miljøstyrelsen i 2009 og 2011 har registreret fund af stor vandsalamander. Region Nordjylland vurderer, at projektet ikke vil påvirke yngleområdet for stor vandsalamander på grund af afstanden mellem vandhullet og projektarealet. Udover dette er der ikke registreret fund af bilag IV-arter indenfor en afstand på over 1 km. Odde, stor vandsalamander, spidssnudet frø og strandtudse Projektarealet består af dyrket landbrugsjord. Der findes ingen våde naturtyper indenfor det ansøgte areal. Der kan være odde, stor vandsalamander, spidssnudet frø og/eller strandtudse i tilknytning til de omkringliggende søer vest og nordøst projektarealet. Da det vurderes at indvindingen af moler over grundvandsspejlet ikke vil påvirke søerne, vurderes det, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge potentielle yngle- eller rasteområder for odde, stor vandsalamander, spidssnudet frø og/eller strandtudse. Markfirben Markfirben yngler typisk på varme, soleksponerede arealer med løs, veldrænet jord af gruset og sandet karakter og med sparsom vegetation, hvor den kan grave sine æg ned. Yngleområder kan f.eks. være sydvendte skråninger med bart sand. Rasteområdet skal typisk også være soleksponeret, men her må der gerne være lidt spredte buske, sten, mm., der både fungerer som skjulesteder

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
				og solepladser. Rasteområder vil typisk være jord- og stendiger, skovbryn og læhegn i forbindelse med yngleområdet. Ca. 10 m syd, 10 m nord og 30 m vest for projektarealet findes et § 3 beskyttet overdrev (omkranset af projektarealet), som potentielt kan være et levested for markfirben. Ifølge ansøgningen holdes der en afstand på minimum 10 m til det beskyttede overdrev, hvorfor det vurderes, at en evt. bestand af markfirben indenfor dette område ikke påvirkes af projektet. På den vestlige del af projektarealet, ca. 30 m nord for det beskyttede overdrev, findes en skråning, som sandsynligvis er dannet i forbindelse med tidligere råstofindvinding på arealet. Området bliver ikke dyrket, og fremstår som et lysåbent område med enkelte træer og buske. Pga. områdets karakter kan det ikke udelukkes, at området er et yngle- og rasteområde for markfirben. Ifølge ansøgningen vil der ikke blive indvundet moler indenfor dette område, men deponering af overjord, kørsel med tunge maskiner og andre aktiviteter i forbindelse med projektet kan medføre, at det potentielle yngle- og rasteområde for markfirben ødelægges eller beskadiges i forbindelse med projektet. Birkemus Birkemus er vidt udbredt i det meste af Thy, hvor de både findes på de "artstypiske" lokaliteter, dvs. i ådale, eng- og moseområder samt kystnære arealer, men også i diger, markskel, haver og andre småbiotoper. Arten er ikke fundet på Mors, men der er dog heller aldrig foretaget en egentlig kortlægningsindsats med fald- eller kamerafælder på øen. Birkemusen foretrækker at leve i lysåbne, ældre skove med rig bundvegetation, enge og kratbevoksede moser. Arten forekommer i en stor variation af levesteder, hvoraf de vigtigste synes at være fugtige områder i forbindelse med vandløb eller fjorde samt tilstødende tørre arealer. Om sommeren opholder birkemus sig i områder med gode fødemuligheder og adgang til skjulesteder, f.eks. hvor fugtige arealer såsom enge, vandløbs- og vældområder ligger tæt på tørre biotoper i form af overdrev, heder, afgræssede, stejle skrænter, ekstensivt dyrkede marker eller skov. Om vinteren foretrækker

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
				birkemusen at opholde sig på mere tørre og beskyttede arealer, oftest i god forbindelse med det fugtige sommeropholdssted. Ud fra et forsigtighedsprincip kan Region Nordjylland ikke udelukke, at skråningen ca. 30 m nord for det beskyttede overdrev kan udgøre et potentielt rasteområde for birkemus. Regionen lægger i sin vurdering vægt på, at skråningen har gode forbindelser til våde områder, herunder sø og mose, samt skov og krat. Aktiviteter i forbindelse med molerindvindingen kan derfor medføre, at det potentielle rasteområde for birkemus ødelægges eller beskadiges i forbindelse med projektet. Flagermus Projekt indebærer ikke fældning af træer eller nedrivning af bygninger som kunne benyttes som yngle- og rasteområde for flagermus. Det vurderes derfor at projektet ikke vil påvirke evt. fouragerende flagermus. Samlet vurdering På baggrund af ovenstående, kan Region Nordjylland ikke udelukke, at en del af projektarealet udgør et yngle- og/eller rasteområde for markfirben og birkemus. Region Nordjylland vurderer derfor, at det ansøgte projekt potentielt kan medføre en væsentlig påvirkning af områdets økologiske funktionalitet for de to bilag IV-arter.
27. Forventes området at rumme danske rødlistearter?	Nej			Ifølge opslag på Naturbasen, Danmarks Naturdata og Arter.dk den 28. oktober 2024 er der ikke observeret danske rødlistearter på eller i nærheden af det ansøgte areal.
28. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand allerede er overskredet?	Ja	X		Jf. punkt 12 og 19.

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
29. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for grundvand allerede er overskredet?	Ja	X		Jf. punkt 12.
30. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet?	Ja	X		Jf. punkt 24.
31. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for boligområder (støj, lys og luft) allerede er overskredet?	Ja	X		Jf. punkt 5.
32. Tænkes projektet etableret i et tæt befolket område?	Nej			Projektarealet er beliggende i det åbne land med jordbrug og spredt bebyggelse. Nærmeste by er Sundby, som ligger ca. 2 km sydvest for projektarealet. Der er 2 beboelser indenfor en 100 m bufferzone fra det ansøgte areal.
33. Kan projektet påvirke historiske landskabstræk?	Nej			Det ansøgte areal indeholder ikke steder der anskueliggør fysiske rammer om vigtige historiske begivenheder.
34. Kan projektet påvirke kulturelle landskabstræk?	Nej			Indvindingsområdet ligger ikke indenfor områder udlagt som værdifuldt kulturmiljø eller med kulturhistorisk bevaringsværdi i Morsø Kommunes Kommuneplan 2021-2033.
35. Kan projektet påvirke arkæologiske værdier/landskabstræk?	Nej			Projektarealet ligger ikke indenfor et vigtigt arkæologisk landskab. Ligeledes er der ingen fredede fortidsminder (eller beskyttelseslinjer omkring disse) indenfor eller i umiddelbar nærhed af indvindingsområdet.

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
36. Kan projektet påvirke æstetiske landskabstræk?	Ja	X		Det ansøgte areal er i Morsø Kommunes Kommuneplan 2021-2033, udpeget som bevaringsværdigt landskab (retningslinje 16) samt kystnærhedszone (retningslinje 18). Det fremgår bl.a. af kommuneplanens retningslinje 16 for bevaringsværdige landskaber, at en ændret arealanvendelse i det åbne land, såsom skovrejsning, byggeri o. lign., samt udvikling af områderne kun kan finde sted, hvis det vil styrke områdets karakter, særlige visuelle oplevelsesmuligheder og tilstand. Undtaget herfra er dog områder, som indgår i den regionale råstofplan. Området ved Stærhøj har tidligere været udlagt som graveområde i regionens råstofplan. I forbindelse med råstofplan 2020 blev det imidlertid besluttet at udtage graveområdet "Stærhøj Øst" af råstofplanen på baggrund af hensynet til kystlandskabet. Jf. punkt 20 vil projektet medføre en væsentlig påvirkning af landskabsværdier indenfor kystnærhedszonen. Projektarealet er desuden delvis placeret indenfor strandbeskyttelseslinjen, og deponering af overjord på den nordlige del af projektarealet kræver derfor en dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Strandbeskyttelseslinjen har til formål at sikre natur- og landskabsværdier. Landskabet i området har særlig høj værdi, som en del af det sammenhængende molerlandskab, som udgøres af Mosebjerget, Stærhøj, Hanklit og Salgerhøj. Hanklit er den højeste molerklint i området (60 m) og er optaget på UNESCOs tentativliste. Det ansøgte areal ligger ca. 250 meter fra kysten til Limfjorden. Kyststrækningen er her stærkt kuperet med stejle kystskrænter og fladere arealer umiddelbart bagved med intensiv landbrugsdrift. I selve området og arealer i tilknytning hertil, har der tidligere været indvundet moler, og der ses stadig spor efter indvindingen i området. Stærhøj er en ca. 56 m høj bakkekam i den sammenhængende øst-vestgående randmoræne, som løber langs nordkysten. Den ansøgte råstofindvinding vil derfor have væsentlig større landskabelige konsekvenser hér end i mere jævnt terræn.

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
				Indvinding af moler indenfor projektarealet kan give anledning til en væsentlig påvirkning og forstyrrelse af landskabets visuelle udtryk såvel under indvindingen som efter indvindingen. Under indvindingen vil der være påvirkning som følge af maskiner, transporter, gravefronter og deponeret jord. Efter indvindingen vil der være en permanent indvirkning som følge af ændringer i landskabet. I forbindelse med VVM-redegørelsen fra 2015 blev der udarbejdet visualiseringer, som illustrerer indvindingsområdet set fra forskellige punkter og afstande. Konklusionen på visualiseringer og VVM-redegørelsen er, at graveområdet vil medføre påvirkning af den visuelle oplevelse af kystlandskabet, uanset hvor i området, der graves. Derudover vil jorddepotet, som midlertidig placeres på den nordlige del af matr.nr. 1b, kunne ses både fra kystsiden og fra Hanklit. Det er regionens vurdering at det ansøgte projekt vil give anledning til en væsentlig påvirkning af landskabets karakter og visuelle forhold. Påvirkningen vil have betydning for en fortsat formidling af randmorænelandskabet og den vil have betydning for de særlige udsigtsmuligheder der generelt kendetegner landskabet og giver landskabet oplevelsesværdi. Påvirkningen af landskabet vurderes at række langt udover det ansøgte graveområde.
37. Kan projektet påvirke geologiske landskabstræk?	Ja	X		Bakkepartiet ved Stærhøj indgår i et kompleks af randmorænebakker, der følger nordkysten af Mors fra Vilsund i vest til Salgjerhøj og Langsbjerg i øst. Randmorænebakkerne fremstår som en række af buformede bakker dels langs kysten, bestående af Mosebjergbuen, Stærhøjbuen og Salgjerhøjbuen og dels længere inde i landet med Bjergbybuen. Salgjerhøjbuen, hvor Hanklit er beliggende i den vestlige del af bakken, er udpeget som både nationalt geologisk interesseområde (Hanklit NGI 18), Geosite og som et værdifuldt geologisk område. Det ansøgte areal er i Morsø Kommunes Kommuneplan 2021-2033, udpeget som geologisk interesseområde (retningslinje 17). Følgende fremgår af retningslinje 17:

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
				• <i>Indenfor de lokale geologiske interesseområder, skal hensynet til de lokale geologiske bevaringsværdier foretages i forhold til kommunes sagsbehandling og planlægning.</i> • <i>I forbindelse med efterbehandling af råstofgrave skal landskabsformer, blottede profiler mv., som særlig tydeligt afspejler landskabets opbygning, den geologiske historie eller de geologiske processer, søges bevaret og beskyttet gennem kommunens sagsbehandling og planlægning.</i> Region Nordjylland vurderer, at det ansøgte projekt vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af de geologiske landskabstræk. Bevaring af geologiske profiler i den efterbehandlede molergrav vil give adgang til at studere områdets geologi, men dette vurderes ikke væsentligt, da der i allerede er mange tilgængelige geologiske profiler fra denne geologiske periode i området.

Arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

38. Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal	Projektarealet er ca. 13 ha. Der forventes en væsentlig negativ påvirkning af landskabets karakter og de visuelle forhold langt ud over selve indvindingsområdet. Påvirkningerne vil have betydning for en fortsat formidling af landskabets geologiske fortælling og formidling af randmorænelandskabet, og det vil have betydning for de særlige udsigtsmuligheder, der generelt kendetegner landskabet og giver landskabet oplevelsesværdi. Der vil kunne være en støjpåvirkning udenfor selve indvindingsområdet. Ved en molerindvinding på ca. 75.000 m²/år vil der være op til 17 lastbiler pr dag, som kører til og fra projektarealet. Råstofindvindingen vil resultere i en øget trafik mellem indvindingsområdet og Skarrehage Moleværk. Den øgede trafik vil medføre en øget støjbelastning langs lokale veje og især de mindre byer omkring indvindingsområdet.
39. Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen	De nærmeste naboejendomme er: • Molvervej 8, 7950 Erslev, som er placeret ca. 55 m vest for projektarealet. • Molvervej 2, 7950 Erslev, som placeret ca. 135 m syd for projektarealet og 110 m øst for adgangsvejen

	• Molvervej 4, 7950 Erslev, som er placeret ca. 120 m sydvest for projektarealet og ca. 85 m vest for adgangsvejen. De forventes at ejere/beboere af ovenstående ejendomme kan blive påvirket af støj og trafik fra molvergravens daglige drift. Trafikken fra molvergraven til Skarrehage Molerværk forventes at berøre bløde trafikanter, brugerne af de smalle veje i området samt indbyggerne i de mindre byer, som trafikken føres igennem. Der vil være en væsentlig påvirkning af landskabets karakter og de visuelle forhold langt ud over selve indvindingsområdet hvilket berører at større antal personer.
--	--

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
40. Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning?	Ja	X		Jf. punkt 20, 26, 36 og 37.
41. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige enkeltvis?	Ja	X		Det er regionens vurdering at det ansøgte projekt vil give anledning til en væsentlig påvirkning af områdets landskabelige karakter og geologiske landskabstræk.
42. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige samlet?	Ja	X		Jf. punkt 20, 26, 36 og 37.
43. Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen?	Ja	X		Der er fra de modstående kyster i Thisted Kommune udsigt tværs over Thisted Bredning til bakkelandskabet på Mors. Her er især de kystnære morænebuer som Stærhøjbu, betydende i oplevelsen af det kystorienterede landskab.
44. Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande?	Nej			
45. Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks	Nej			

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
46. Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen?	Ja	X		Hvis råstofgravningen gennemføres, vil der være stor sandsynlighed for en væsentlig geologisk og landskabelig påvirkning både under og efter indvindingen. Der er ligeledes stor sandsynlighed for miljøpåvirkning som følge af øget trafik med lastbiler i lokalområdet.
47. Er påvirkningen af miljøet varig?	Ja og nej	X		Den geologiske og landskabelige påvirkning vil være varig. Miljøpåvirkningerne (støv, støj og trafik) fra selve indvindingen vil ophøre når indvindingen af råstoffer på arealet afsluttes.
48. Er påvirkningen af miljøet hyppig?	Ja	X		Under projektets varighed (20 år) vil der foregå daglig indvinding samt dertil hørende transport til og fra molergraven.
49. Er påvirkningen af miljøet reversibel?	Ja og nej	X		Den geologiske og landskabelige påvirkning er ikke reversibel, da terrænkoten og landskabets karakter ændres permanent. Miljøpåvirkningerne fra drift (støj, støv og trafik) ophører når indvindingen er afsluttet.
50. Er der andre kumulative forhold?	Ja	X		Der vil være en kumulativ visuel påvirkning set fra flere steder i landskabet. Der har tidligere foregået råstofindvinding flere steder i området, bl.a. både på Stærhøj og Mosebjerg, hvilket har medført en påvirkning af de landskabelige og geologiske landskabstræk. I dag er den geologiske struktur præget af tidligere råstofgravning og den geologiske formidling af randmorænebuerne er svækket. En ansøgning om tilladelse til molerindvinding ved Mosebjerg er under behandling ved Region Nordjylland. Der kan være kumulative forhold ved råstofindvinding i forhold til dels det landskabelige og dels det trafikale ved en indvinding ved både Mosebjerg og Stærhøj.

Kriterium	Ja / Nej / ?	Væsentlig påvirkning	Ikke væsentlig påvirkning	Bemærkninger
51. Er det, jf. ansøgningen, muligt at begrænse indvirkningerne?	Ja		X	Af ansøgningen fremgår det, at der etableres en afskærmende beplantning langs projektarealets syd- og vestgrænse for at begrænse den landskabelige påvirkning. Beplantningen vil dog også i sig selv påvirke landskabet og ikke kun sløre gravningen men også bakkedraget og sognediget øst for projektarealet. Beplantningen forventes først at have en afskærmende effekt efter 6-10 år, og vil efter endt indvinding fortsat kunne skærme indblikket til den efterbehandlede råstofgrav.

Konklusion

	Ja	Nej	Bemærkninger
Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det ansøgte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport?	X		Region Nordjylland har på baggrund af det foreliggende materiale vurderet, at det ansøgte projekt kan forventes at give anledning til en væsentlig påvirkning af miljøet på følgende parametre: Støj Region Nordjylland kan, på baggrund af afstanden til nærmeste naboejendomme, ikke udelukke, at projektet vil overskride Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj i forbindelse med indvinding og transport af moler, jf. punkt 5. Trafik Det indvundne moler skal transporteres til forarbejdning på Skarrehage Molerværk på Nordmors. Transporten af moler fra projektarealet til molerværket, vil i forskellig grad alt efter transportrute, foregå på smalle veje og igennem mindre landsbyer. Den øgede trafikale belastning kan medføre forskellige gener, herunder øget støjbelastning, øget risiko for ulykker og gener for brugerne af de smalle veje i området, jf. punkt 2. Grundvand og overfladevand I forbindelse med projektet anvendes det støvhæmmende middel calciumklorid, som udvaskes til grundvandet. Region Nordjylland kan ikke udelukke, at udvaskning af calciumklorid kan medføre en forurening af grundvand og/eller overfladevand, samt evt. forringe tilstanden eller hindre de opsatte miljømål for målsat grundvand og vandområder, jf. punkt 12. Bilag IV-arter Region Nordjylland ikke udelukke, at en mindre del af projektarealet udgør et potentielt yngle- og rasteområde for markfirben og birkemus. Region Nordjylland vurderer derfor, at det ansøgte projekt potentielt kan medføre en væsentlig påvirkning af områdets økologiske funktionalitet for de to bilag IV-arter, jf. punkt 26. Landskab Projektarealet er udpeget som bevaringsværdigt landskab og er beliggende inden for kystnærhedszone samt delvis indenfor strandbeskyttelseslinjen. Landskabet i området har særlig høj værdi, som en del af det sammenhængende molerlandskab, som udgøres af

Mosebjerg, Stærhøj, Hanklit og Salgerhøj. Indvinding af moler indenfor projektarealet kan give anledning til en væsentlig påvirkning og forstyrrelse af landskabets visuelle udtryk såvel under indvindingen som efter indvindingen. Påvirkningen vil have betydning for en fortsat formidling af randmorænelandskabet og den vil have betydning for de særlige udsigtsmuligheder der generelt kendetegner landskabet og giver landskabet oplevelsesværdi, jf. punkt 36.

Geologi

Bakkepartiet ved Stærhøj indgår i et kompleks af randmorænebakker, der følger nordkysten af Mors fra Vilsund i vest til Salgjerhøj og Langsbjerg i øst. Randmorænebakkerne fremstår som en række af bueformede bakker dels langs kysten, bestående af Mosebjergbuen, Stærhøjbuen og Salgjerhøjbuen og dels længere inde i landet med Bjergbybuen. Region Nordjylland vurderer, at det ansøgte projekt vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af de geologiske landskabstræk, jf. punkt 37.

Strandbeskyttelse

Projektarealet er delvis placeret indenfor strandbeskyttelseslinjen, og deponering af overjord på den nordlige del af projektarealet kræver derfor en dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Strandbeskyttelseslinjen har til formål at sikre natur- og landskabsværdier. Region Nordjylland vurderer at deponering af overjord indenfor strandbeskyttelseslinjen vil medføre en væsentlig påvirkning af landskabet, jf. punkt 24.

Konklusion

På baggrund af ovenstående screening vurderes det, at det ansøgte projekt er miljøvurderingspligtigt. Projektet kan derfor ikke realiseres uden forudgående udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport.

Region Nordjylland har i december 2015 udarbejdet en VVM-redegørelse for projektet. Regionen anser denne VVM-redegørelse for forældet, da der er gået ni år, og kommet ny viden og plangrundlag til siden udarbejdelse af VVM-redegørelsen. Graveområdet "Stærhøj Øst" er bl.a. blevet udtaget af råstofplanen, der er sket en ændring i § 3 beskyttet natur, kommet nye Natura 2000-planer samt nye kommuneplaner. Derudover har ansøger i februar 2019 og i september 2019 indsendt en projektilpasning af projektet, hvor en del af det oprindelige projektareal blev udtaget af ansøgningen. Region Nordjylland vurderer derfor, at der er behov for, at der udarbejdes en ny og opdateret miljøkonsekvensrapport for projektet.